



רבי"ט בוגרייביץ דוד

305041

בן שרה ואליה-צבי

נולד ב- יב' שבט תרצ"ו 5.2.1936

התגייס לצה"ל באוגוסט 1954

שירות בחטיבת גולני (1)

נהל ב- י"ט מראחובון תשט"ז 4.11.1955

בעת מילוי תפקידו.





בוגייביץ דוד

בן אריה-צבי ושרה. נולד ביום ייב בשבט תרצ"ו 1936. בלוודז' שבפולין. משפרץ מלחמת העולם השנייה (דוד היה אז בן שלוש) ברוח האב מפקח הגרמנים. בשנות 1940 יצא המשפחה בכיוון לבוב, מקום חימצא האב, ובשנה שלאחריה, כשהפרצה המלחמה בין רוסיה לגרמניה, המשיכת המשפחה בנדוזיה, בתוך שאר הפליטים מפולין, לפנים רוסיה, ועם התקרב החזית ברוחו לטורקיסטן. המשפחה סבלה מחוסר בגדי ומזון ואחרי מות האב נפל על המשפחה על האם. כתום המלחמה, אחורי סבל של מחללה ורעב, התחילו הפליטים חזריים לפולין בעוזרת מוסדות ציבוריים. האם נסעה למACHINE פליטים בגרמניה ודוד, יחד עם אחותו, הצטרך לקבוצת ילדים שיצאה בדרך לארכז. הקבוצה הגיעה לאינדרסדורף, מנזר לשעבר, בו רוכזו ילדים רבים מתונועת "דרור"; דוד היה אז בן עשר ושם התחיל את לימודיו לראשו (עד אז לא ידע קרוא וכותב). הוא היה בקבוצת הילדים שקיבלה את הדרכתם וטיפולים של מחנכים ושליחים מן הארץ; ביניהם נפגש עם משה שכטר (שנפל בקרב על חושאן בשנת תש"י). אחורי שהיתה שם עברו לצרפת והצטרפו ל"יציאת אירופה". במשך חמש הטלול בים חזרה ממחיפה ונפרדה החבילה: האם ודוד היו באניה אחת ורק בגרמניה נפגשו שוב עם האחות שנסעה באניה אחרת. רק לאחר שהותם שם זמן קצר עלו לארץ כמשפחה (בשנת 1948) והגיעו ישר לבית השיטה. דוד, כחנייך "עלית הנוצר", השתיין לקבוצת בני "אורן" שבחברת הילדים שם. אחרי מאמצים מרובים מצדוו סיים את לימודיו שם ונשא את נפשו להרחב ולהעמק את השכלתו על ידי קריאה מרובה. היה קשור מאוד לבית השיטה וראה אותו כביתו. אחרי שנטיים ראשונות בבית השיטה נעשה דוד מדריך במעברה. נתה באופן מיוחד לספורט ולנגינה. גויס לצה"ל באוגוסט 1954 ו עבר קורס מ"כ. הוא ציון, כי השירות בצבא השפיע עליו לטובה בעיצוב אישיותו. נפל בשעת מילוי תפקידו ביום י"ט במרחxon תש"ז (4.11.1955) והובא למנוחת עלממים בבית הקברות הצבאי בחיפה. קיבוץ בית השיטה הוציא חוברת בשם "ארנים שנגדו" לזכרו ולזכר חברו משה ז"ל. זכרו זכור חברו הוועל גם בחוברת בטבת תש"ז של "דפים" (ידיעות המחלקה לעליית ילדים ונעור בהוצאה הסוכנות היהודית בירושלים).

"יהי זכרו ברוך"

בإيمان ובעגלה

הנוגע עוקב מודם הנפש. תיאר דין הקינות של החתיכים עדרות אטרו קרבן, פאות פעריות ומבקאים ואלה ומאה תלילין חם עדות ובמנוח ומכאיות למודש חקרם, להיסטריה הצבאית, לשפעות המכערית. יחד עם זאת, דביט וטובי מבן רכבות יוצאי תחביבת חזוברים נומטליות ובאהבת את תקופת שורותם השדרה, בלותיות ממקדים, לא חתנסו בקרוב, לא ידעו מלחמותם כל תקופת שרותם היתה ב"إيمان ובעגלה". לאלו שבשבב שנות קבוע היו "עלולים לקרוא" "ירוזים לאמון", יצאים ל"ריגלה" ל"יעוש" ול"ឧסוקה", לאלו שלאנטלו חיל בקרוב, גם לא עברו את הנובל באו תזרה או פשיטה, לא פנו באובי, וגם לא חילצו חבר פצעו תחת אש, וגם לא קיבלו אליש' וכל שרותם הצבאי היה מבט"ש. אבל אלו, הפוך הזה מקודש...

דק תשלל, ותראה איך הם זוכרים, ואין זה מושא אם שרותם בחטיבת בשנות החמישים או בשנות השבעים: ביום תש"ח, "קדש", ששת הימים או יום הליופורום: במלחמת החטה והברדים, במצע ליטאנו או של"ג במלחמת לבנון או ב"שתחם"; אם תשלל ותבקש הם יספרו בהחלבות ובמשמעותם על אותן הימים: על סיורי-בוקה, וה"סיוור האלים", על התצפית והמארב, על וואט'היליה ושגרת חמוץ... ויעלו על נס את החברות והאהוה, ותחוות ההשתיכות והגואה, בפלוגה, בגדוד, ובחטיבה:

הם זוכרים הוטם, כל דורות הלוחמים, את המ"פ המ"סמל והרס"ה, את "המאהל" והשמירות, הממתנה וה"שמעונות", את הבוננות ואת ה"הקפצות" את המסדרים וה"יציאות"... כולם לקחו עםם עם כל הזכרונות את ה"קייטבל" הפק"ל והתד"ל, שקיי-שינה מדימ ודורות, אפוד- מגן, שיש-בש, קסלה ואין-ספר חווות... על כן ראוי לספר על אותן אלפי לוחמים, שלא חתכו זעה וכל מאמץ, וחזרו רטובים, מריצת-ليلת, מסעם ממיטה, מעשרות איכמוניים; אימון יבש" ו"רטוב", אימון-הפרט, ואימון החטיבה; אימוניים בהגנה, בהתקפה, בהבקעה ובכל צורות הלחימה; ביעד- מבוץ, בשטח בניו, במדבר ובהר... אימון בזגב, בגליל או ברמה, אימון בשטח' פ' עם שרין, תותחים או עם הנדסה... מעבר שדות- מוקשח ולחימה בטלות, לחימה בצוות-קען, בחוליה ועם כל הפלוגה... עם חגור-קל, מימה ורימוניים, או עם חגור מללא, "חגור פילים", ולקפ"ל"ד. עם שכפ"ץ ו"פאותים" ומחסניות מלאות נוטבים..." עם נשק אישי, "עוזי", "סטון" "צ'כ'", "אפ-אור" "ר'ליל", עם מגל"ד, ומק"ב, "בזוקה" ומא"ג, עם מרגמה... ועם כל שאר אמצעי-הלהימה... כי להיות ב"גולני" פרשו להתאמן עם כל הנשמה, ולשאת בגואה את ה"כומתה החומה"...

ל להיות ב"גולני" פרשו להיות נהג או טבח או פקודה, בטייר ב"עורב" בפלוגות-הקשר, פלוגת הנדסה, או ב"מפקדה"; להיות ב"גולני" פרשו להיות חובש, אפסנאי, ש.ג. או קשר, להפעיל אלמל"ח מתוחכם ועלשות" בעבודות דס"ר... ל להיות בגולני פרשו לרחוב כמו מטורף, עם חגור- מללא וכובע פלדה, ב"יום ספורט", או במסע, ל"חכרת החגור" או ל"קבלה הכומתית"... להיות בגולני פרשו גם לעמוד דום "כמו חיל", כמו קצין כמו לוחם בכל המסדרים, ב"מסדר בוקר" וב"מסדר השכונה", במשדר-המפקה, ובמסדר יכיה; טקס החשבנה, וטקס קבלת הפומתת, טקס סיום קורס מפ"ם או קצינים, ומסדר-סיום של תקופת האזמנים, וטקס זכרון שנתי, לכל החלילם... להיות ב"גולני" זו אף חוויה, חזיה אמיתית של "אומן ושינרה"...

מסדרים



הסדרים מוכנים לסדר המפקד



סדר בסיס

באיםוניים



הפעולה الأخيرة

לאחר מספר פעולות תוקפנות של צבא מצרים באזורי ההפוז של ניצנה: חזרות טריטוריאליות, יריות על כוחותינו האוורתיים שבאזור, חטיפת שוטרים ולקיחתם בשבי, ראיות ופצעות – יראו כוחותינו להשיב גמול לצבא מצרים.

הכוח יצא בשני דשים, החיר הדרומי נעל עבר מוצבי הסבכה האדריכלים והצטנו – נעל עבר מוצבי ראש סירם. במקומות האלה ישב פאר הגודדים המצריים. בחסות החשיכה, נעו כוחותינו, טורים ארכיטים, חמושים, נכונים וחשיים. כ- 15 ק"מ נעו וחדרו אל מעבר לגבול, עד שקרבו למוצבי האויב הפראיים ונערכו לקרבת ההסתערות.

"שעת האפס" הגיעה. תותחינו הכבאים מתחילה להרעיש את המוצבים לכל אורך הזרה. במשך חמישה דקות תמיינות כושה האויב ברטיסי פצעות ופגימות, עד כי נדמה שלכוח הרגלי אין כבר מה לעשות. אולם, עוד רבתה המלאכה. האויב גילה התנגדות רבה, וכוחותינו נאלצו להשתלט על המוצבים, לאחר קרבות פנים אל פנים. אבדות האויב היו רבות. גם בכוחותינו נפלו מטפר חללים.

ברם שחר, חזרו לו חומינו המנעהים, כשהם עמוסים לעיפה בשלל אויב. רק עתה, לאחר הקרב, חיכתה לחילינו תקופה קשה. מחשש לתגובה המצריים, אף אפשרות הכרזת מלחמה, היה צורך להבטיח את הגבול: נתפסו מישלטים, מוקשו שטחים, הרცבו צפיפות, הושכו מארבים ושירותן נסעו....

דoid היה חיל בשירה זו את, אשר צריכה היה להגיע למקום מסוים בגזרה, כדי להבטיחה. השירה הייתה מרכיבת מגיפורים, אשר כמאסף להם נסעה מכונית קומנדקר שבה ישב דoid. בהתאם למשימה, נסעה השירה במהירות למטרתה, אשר מלבד המפקד, לא הייתה ידועה לאיש.

מכונית המס' התאפסה לתאמה לעקבו אחרי שאחלה חלקי השירה, עד שבסייע כל שככיבש, עקב לחוטו מלחמת הגוף, התחלקה והתהפה. קורבנות התאונה – הרוג אחד ומספר פצועים.

קורבן התאונה הקרבי היה דoid, אשר השיב את נפשו באוצרו להבטיח קטע בגבולנו – בגזרה ניצנה.



הנער בברודו - 1946



הנער בברודו - 1947



abba - 1952 - 1452



1952 - abba



עליזה אורטל, אם המשפחה המאמצת, מספידה את דוד:

יש מסירות יפה בתנועת הקיבוצית הקשורה בחלוקת ילדיים, אשר אין להם דודגן. כאשר ילדיים אלה באים למסק חם גמישרים גם לטיפול של משפחות מבוגרים החברים. וכך, בשנת 1948, כאשר הגיעו ילדים פליטים מאירופה השותתנו גם אנחנו בפועל זה. עליה בגורלו נקלבל את דודגון בוגייביץ ז"ל.

כavail היה זה היום, זוכרת אני את דמותו כאשר הביאו אותו אלינו. ילד קטן בעל תלמידים חומיים, עזוב, שקט ובישן. דודגון היה בן שתים עשרה, אבל כבר עברו עליו צרות ועינויים בלי סוף. קורות חייו הן ידועים לנו...

דודגון לא אהב לדבר הרבה על העבר. לפעמים חזרו את חייו משפחתו ברוסיה. סיפור שאבינו נפטר בגל תזונה בלתי מספקת. סיפור איך אמו החזיקה אותו בחיות על ידי קצאת תפוחי אדמה, ועיי התבשיל שכינווה תה, שהיה רק מים חמימים. לזכורת תמידית לעברו האיים הייתה לוใจ חתיכת סבון שהנאצים עשו ממנו יהודים. אבל הילד חצנות התפתח במהרה באופן גופני ונפשי ונ嗥ך לבחוור רחב כתפיים ויפה תואר. התברר שהוא ילד פיקח, והיה לו רצון כביר ללמידה ולרכוש ידיעות.

בנדוחיו, על פני חצי מדור הארץ, ראה אומנם הרבה אוצרות, אבל לא רכש לו את רקע הידענות, אשר זכותו של כל ילד חייב בתנאים נורמליים לרכשן. הוא היה מוכן ומזמין לשמעו ולספוג סיורים על היסטוריה, תנ"ך, וכן הלאה. הוא ומשה שכתר ז"ל אהבו מאוד מוזיקה וباו לעיתונים קרובות אלינו לשם תקליטים. דודגון היה קשר מאוד למשפחהנו, וגודלה הייתה שמחתו כאשר נולד הבכור שלנו. לכבוד המאורע הזה המכין ספר, אשר בו העתיק שירי ילדים וקסט אותו בציורים שלו. התקשרנו אליו מאוד בשנים אלו ואהנו אותו כבן.

כאשר עזבנו את בית השיטה בשנת 1952 היה לנו קשה להיפרד מדודגון, אבל היה לנו הסיכון לראות שהוא התמזג כל כך יפה בחיי הארץ ובחיי הקיבוץ. גם אחורי כן שמרנו על קשר חזק אליו. כחודש לפני מותו ביקר אותנו במפגיע עקב תפקידו, בהיותו בסיכון בסביבתנו. רק אז רأינו עד כמה השפעה הצבא עליו לטובה. הוא היה מלא בטחון עצמי ותקווה לעתיד.

עד היום קשה לנו להשלים עם הגורל האצורי, אשר גדע את חייו בגיל כל כך צעיר. הגורל, אשר לא נתן לו ילדים, מנע ממוני גם הנאה מהשנים הטובות של חייו. אדם.

דוד ואילן אורטל



דוד מספר על יחסיו הטוביים עם הוריו המאמצים:

עליזה ובנימין ממש כמו הוריהם. אמנים אי אפשר להשוו, אבל כל אישزر לא היה יכול להכיר שלא לא הורי. בנימין עוזר לי בחשבון, עליזה מקריאה לי ומתרגמת מספרים אנגליים.

בצבא, נפגשתי לראשונה עם דוויד בקורס המ"כים שהיה ארוך ומיגע ונמשך כל החורף.

הופתעתי מדויד והופתעתי לטובה. תמיין, במצבים הקשים ביותר, לא סר חיון מעיל שפטיו. דזוקא אותו דזוק שחרנו כאינדייביזואליסט היה נוח וחברי. זכר אני את ביטול חופשتنا בפטח כעונש. חופש בתקופה זאת הרי היא פנית חייו ומחשבתו של החייל. בכמה קלות התגבר דזוק ועוז בא "לנחס" אותנו, ארקט קומזץ – נטבחו תרגולות מנין שנשחבו – הובא שמן ודזוק שהוא מומחה בבישול ניצח על המלאכה במרק' וברצינות.

היתה בו אמבעץ אודיר. בכיקול, רצה להוכיח לכלם שהוא מסוגל להצלית להתגבר על כל קושי, ללמידה, לגמר ולעבור על כל דבר. ואכן, הצלית.

את הקורס סיימ טוב מאד וראיה לכך שהועבר ליחיות סיור, שהיא ייחוד נבחרת. דזוק היה חייל טוב וمبין.

דזוק בא לחטיבה יחד עם שלושה מחבריםיו, אחורי קורס מ"כים. הם באו ללא ניסיון במקצוע הסיירות ולכון היה עליהם לעبور פרק אימונים רציני, כדי שיוכלו להזריך אח"כ את חניכיהם גם במקצוע זה.

דזוק עשה זאת ברצינות ובהתלהבות. כשיצא לתרגילי לילה הבין את ערך האימונים, ידע לעשותם ביסודיות. היו אלה ימי אמצע החורף ולא פעם יצא דזוק בלילות גשומים וקרים. אך תמיין עשה זאת ברצון ואיפלו בהתלהבות. חניכיו התיחסו אליו בהערקה על מסירותו ועל יחסו הרציני לעניין, אם כי לא פעם היו חיכוכים ביןו לביןם. דזוק התלהב מאוד מהרעיון לעبور קורס צניחה. הוא ציפה לו. וכשהגענו היום הנכוף שבו העגנו לביה"ס לצניחה היה מאושר מאד, אבל חשש שיפסל בבדיקות הרפואיות ושם מאוחר כשהצליח עברו אותן בשלום.

הצנichות היו בשביבו חוות גדלות מאד, לאחר כל צניחה ספר לי מרשמי בהתלהבות ושביעות רצון.

באחד הסיורים נקלע לידו גדי רץ. המפקד לא רצה לקחת אותו כי המרחק עד המנהה היה רב. דזוק התעקש והבטיח למפקד לשומר על הגדי וכך עשה. הוא גידל את הגדי ושמר עליו. דאג לו למנת מזון יומית ואילך אותו. ביחידת הינה דזוק ידוע כאפיטרופוס של הגדי.

לא הייתה ייחוד עם דזוק עד יום האסון. אך זכרוני שתמיד השתדל שלא להחמיר שום דבר. כשהשאירו אותו מחוץ לאיזה סיור או כדוגמה, ניסה בזרכים שונים להשתתף בו. כי הוא שאף תמיד הגיעו לכל מקום. כל דבר חדש עניין אותו והוא שאף להזכיר.

וכך גם בפעם האחרונה כשיצא לסיור שלא הספיק לגמר אותו. נסעה מהירה של הקומנדקר גרמא לתאונה שקייפה את חייו.

דברים שאמרה תקווה, בבית השיטה, ליד הארון

באת אלינו מנבכי העולם הבוער בלחבות. אוד מוצל מאש ומגער ומחיות אדם. – יצאת מאירופה באנייה "יציאת אירופה", שהביאה אל חוף הארץ את האודים כמן. אבל אוזני הארץ או החזירה לאירופה.

עד שBAT שנית ייחד עם ילדי הגללה האחרים – וחובבאותם אלינו. כשראיינו אתכם, הילדים המבוילים, וביעניכם האימה ואי האמון לעולם כולם, וכששמענו מפייכם שמצוות מקורותיכם-אים, רק אז ידענו מה עוללו חיות האדם לא רק ליהודים הנשודים, אלא גם לאלה שנשארו חיים. והנה עברו שנים. נזקפה הקומה ובחליהם החיוורות הוצק הצבע. משחו של אמון צמח בלב.

ואתנו, דוד, נכנס לביה"ס, לומד בו חמיש שנים, רוכש ערכיהם עבריים, יודע ואוהב את נור הארץ, יודע לתת כתף במסימות חברתיות, יודע לראות הכל בעין חדה ואמון לרשות ולצیر ביד אמונה.

ובשנתים האחרונות בביה"ס, כאילו נשכח העבר כולם מלבד והנק פשוט – בן: בן לחברה הזאת, בן בבית הזה. נשלם כליל התהילה. בשל ומונן אתה יוצא לאצה"ל. אתהעשה לחייל טוב, מתגבר על החיכוכים המובנים בחוי חיללים, נבחר להיות מ"כ, עובר את הקורס בהצלחה, מגלה מסירות מוגברת במסיבת הסיום המוצלחת, והנה – הנה הכל בשל לטבילת האש: ייחידתך נקרהת לניצנה.

הקרב הגדול מותיר אותך חי ושלם –
ובא הימים הבאים – וכוכרת אותך בחותם.

אהוב חיים הייתה, דוד – יבוא מותך להזuir את חברות הילדים והמבוגרים, על אהבת החיים ועל שמירתם מכל משמר.

צר, צר שאדמת בית-השיטה לא תקלוט אותך לתוכה: בית השיטה אשר אהבת ובחורת, זו שעשתה אותך מוגזל מבוהל לחיל ולגבר.

צר לחברת הילדים לא תהיה סמוכה לך ברך על מנת שתתפח ותנצח אוותו.
נסמור זכרך במפעל-חיים שנייסד על שמק, דוד.



אנו האשתפים בצעורה הרכבת
של חברתו בעבודה
שרה פוגיביך
על מות בנה



בשירות צה"ל

הלויה תצא היום, يوم ראשון, כ"א חשוון גשטיין
(6.11.55) בשעה 3acha'z מביה"ח רמ"מ.

**הוועד ופועלי
تוצרת מזון
(בלובנד), חיפה**

ביגוּ רַב

אנו מודיעים על נפילת בנו

רָזֶה

בְּגִימָנִים

ד"ל

בן 19. – חבר קבוץ בית השיטה

הלויה היום, יום א', כ"א חשוון תשט"ז
6.11.55 בשעה 3 אח"צ מבית החולים רמבם.

המתאבלים:

**ההורים השכילים
אחוטו איגסו מקבוץ ל"ה
הדודים והדודות**

אוטובוסים מיוחד יצא מבית ההורים
(בית אברהם) רח' ברזילי 5

צבא הגנה לישראל

שמד דם

**על קבורי
של**

כונפלקס

רוד

ד"ל

כבוד

למאנ' הגדת



אייפה ישנים עוד אנשים
כמו האיש ההוא,
אשר היה ערבות הבוכיות?
למרגלות ההר נולד,
ליד הנחל.



בחורף שר בין ערבות בוכיות,
בקיץ בין אורות בצעי המים,
לחמו שלח על פני הנהל לדגה,
מקני הסוף כורת לו עפיפון.
וכשהיה לאיש,

מגבולי הערבות הבוכיות נתה סוכה,
מאבן המבצר האפורה בנה לו בית,
על מי הנהל תחנה חקим,
זרע שדות,
שלח אותו על פני הים באוניות סוחר.